

מראי מקומות - סוכה

נג:

הקרבנות, וזהו מקרא דוביום שמחתכם, וזהו רק ביו"ט ור"ח, ע"ש כי קצרת.

ה. ג' להבטיל את העם מן המלאכה

כ' ראמ"ה, דיש להביא רא"י מכאן דהניחו תפילין בחוה"מ, דהא לר"י הנשיא תקיעה ג' הי' לחלוץ התפילין, ודוחק לומר דמתני' דלא כוותי', דהא אמרי' מתני' דלא כר' יהודה, והול"ל ג"כ דמתני' דלא כרבי.

ה. ר' יהודה סבר תר"ת אחת היא

פרש"י, מצוה אחת הן וחדא חשיב להו. וכ' העמק סוכות, דלכאו' משמע דלרבנן תקיעה ותרועה ב' מצוות הן. אבל כ' דא"א לומר כן, דהא אי' בר"ה דתקיעות מעכבות זא"ז, וזהו לכ"ע, ואי ב' מצוות הן, למה מעכבות זא"ז. אע"כ צ"ל, דודאי הכל מצוה א' הן, אלא דר"י ס"ל דדבר א' הוא, ולכן אין להפסיק בין תקיעה לתרועה, ורבנן סברי דתרי מילי נינהו, ולכן מותר להפסיק ביניהם, אף דמצוה א' היא לכ"ע.

ו. אמר רחמנא פלגא דמצוה עביד ופלגא לא עביד

הק' הערוך לנה, הא מצינו כע"ז, כמו ד' מתנות של חטאת, דהם ג"כ רק מצוה א', ואעפ"כ בעולה ואשם אמרה תורה לעשות רק ב' מתנות, וע"כ משום דבחטאת אמרה תורה דזהו המצוה, ובעולה ואשם אמרה תורה לעשות חלק מהמצוה, וא"כ לימא דה"ה הכא כן. וכן בתפילין, הוי הד' פרשיות חדא מצוה, ובמזוזה ב' פרשיות, ואעפ"כ לא חשיב דמזוזה הוי רק חצי מצוה, וצ"ע לחלק ביניהם.

ז. אין בין תקיעה לתרועה ולא כלום

פרש"י, לא הי' מפסיק בינתים אלא כדי נשימה. ואין ברור מדברי רש"י אם צריך שיהי' הפסק כדי נשימה, או רק דרשאי להפסיק בכדי נשימה. וע' בתוס' (נד. ד"ה מהו), דכ' דצריך להפסיק כדי נשימה, שצריך להיות תקיעה בפנ"ע, ותרועה בפנ"ע, וכו'. אבל ע' בשטמ"ק בערכין (פ. אות ח') בשם הרא"ש, דמבואר דאין צריך להפסיק, רק שאין חסרון בהפסק כדי נשימה. וע"ע ברמב"ן בר"ה (לד), שכ' דאין להפסיק כלל בין שברים לתרועה, ולומד כן מהא דר' יהודה, דס"ל דלפי ר"י אין להפסיק כלל בין תקיעה לתרועה, וא"כ ה"ה לדידן בשברים תרועה.

א. ומה לעשות שלום בין לאשתו אמרה תורה

שמי שנכתב בקדושה ימחה על המים, וכו'

ויש לעי' בגדר דבר זה, האם התירה התורה איסורים שונים להטיל שלום בין איש לאשתו, או דלמא יש דבר מיוחד לענין מחיקת השם. וע' שו"ת רמ"א (סי' ק' סק"י) דביאר שם דברי ר' האי גאון דאין ביאור הדברים דשלום ביתו דוחה האיסור מחיקת השם, אלא כמו דמצינו בהל' ס"ת דהיכא שנפל טפת דיו על השם, מותר למחקו כדי לתקנו, וה"ה כאן, דמותר למחוק השם כדי לעשות תיקון של שלום בית בין איש לאשתו. ומזה למד אחיתופל ק"ו, מה לצורך תיקון קטן, לעשות שלום בין איש לאשתו, אי"ז נחשב איסור מחיקת השם, שהרי תיקון הוא, ק"ו לתיקון כל העולם כולו. ולפ"ז, יוצא שזהו רק היתר באיסור מחיקת השם, ואין שייך להוציא מזה לאיסורים אחרים. וע' בהערות להגרי"ש מה שהק' על זה, וביאר באו"א, דכאן יש ג"כ ענין של הצלת הלבנת פני האשה, וא"כ אין להביא רא"י מכאן לסתם שלום בית בין איש לאשתו [אפי' אם הי' שייך איסור מחיקת השם].

ב. איני, והאמר ר' זירא כל האומר שמע

שמע כאילו אמר מודים מודים

ק', למה צריך להק' משמע שמע, תקשי ממודים מודים גופא. ופי' הריטב"א, דחזינן מהא דר' זירא דמודים מודים לאו דוקא, אלא כל כיוצא"ב, וא"כ שפיר י"ל דאף זה בכלל.

ג. אין פוחתין מכ"א תקיעות במקדש

ומבואר דתקעו בכל יום. וכ' החינוך (מצוה שפד) דמצוה מדאורייתא הוא לתקוע בכל יום, ומה דאי' בקרא ביום שמחתכם וכו', לאו דוקא. אבל הרמב"ם (הובא בסוף דברי החינוך, ובמנחת חינוך אות ז') סובר דרק ביו"ט ור"ח איכא מצוה, וכ' המנ"ח דס"ל להרמב"ם דשאר השנה הוא מצוה מדרבנן. ויש שרוצים לדייק מדברי התוס' לעיל (ד"ה ורבנן) שג"כ ס"ל דהתקיעות על הקרבנות הם מן התורה. וע' אבן האזל (תמידין ומוספין ג, ה) דכ' דלעולם ס"ל להרמב"ם דכולם מדאורייתא, אלא שיש ב' דינים בתקיעות, דמדין שירה צריך לתקוע בחצוצרות בכל יום, וזה עשו בשעת הניסוך, מדין אין שירה אלא על היין. ויש עוד דין, דצריך לתקוע בחצוצרות בשעת